

LH. 3, 4

SAIOAK: Aurretik 2-3 / Ekoetxea / Ondoren 2-3

IKASGAIA	GAI EKOSIZIALAK	INGURUMEN-POLITIKAK
Natura, gizarte eta kultura ingurunearen ezagutza	<ul style="list-style-type: none"> Ekodependentzia Aldaketa ekosozialeko eragileak 	<ul style="list-style-type: none"> Ekonomia zirkularra Ura Hondakinak Kontsumoa Energía Garraioa Biodibertsitatea Ohitura jasagarriak Lurzorua Aldaketa klimatikoa

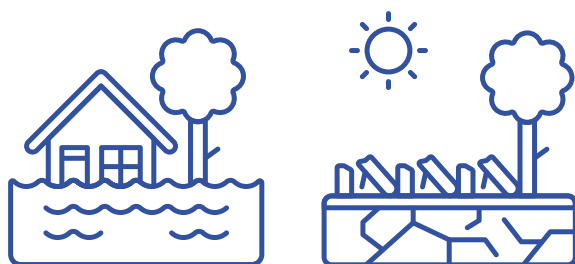
Ikas egoeraren markoa

TESTUINGURUA. Egunero telebista eta beste hedabide batzuetan gerrak, heriotzak, suteak, pobrezia, uholdeak, lehorteak etab ikusten ditugu. Gure inguru hurbilean ere era batera edo bestera hauen ondorioak nabaritzen dira; beste herrialde batzuetatik etorritako familiak lana eta bizi hobeago bat bilatzen, gerretatik ihes egiten...

Abiapuntua

Honen aurrean galdera batzuk sortzen zaizkigu. Nola dago benetan gure planeta? Zer egin dezakegu guk? Konponbiderik dago?

AZKEN EKOIZPEN EDO PRODUKTUA. Ikaskuntza esperientzian zehar egindako jardueri esker, ikasleak naturatik hurbilago egongo dira eta natura zaintzeko hainbat tresna ezagutu eta erabili ahal izango dituzte.

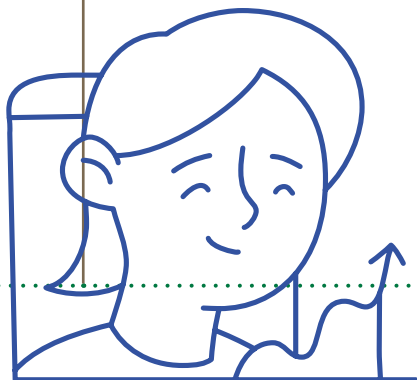
HELBURU KONPENTZIALAK

- Oinarrizko jakintzak eskuratzea, Urdaibai ingurune naturaletan bitzako esperientzia esanguratsuen bidez, ikasleen pentsatzeko eta jarduteko modua aldatzeko jasagarritasun irizpideen arabera.
- Garapen Jasagarriko Helburuak ezagutaraztea eta hauen garrantziaz sentsibilizatzea.
- Urdaibai biosfera erreserbako antolamendua ezagutu, natura, gizakia eta azken honek eragiten dituen jardura ekonomikoen arteko oreka posible dela ulertuz, garapen iraunkorren helburuen inguruko hausnarketa egiteko.
- Garapen iraunkorra posible dela ulertu, inguruko ekosisteman natura eta gizakiaren arteko elkarrekintzak ezagutuz, etorkizunerako baliabideak mantentzeko.
- Garapen Iraunkorren garrantziari buruz hezteko, honen aldeko konpromiso pertsonal eta kolektiboak sustatzeko.
- Garapen iraunkorren helburuak (GIH-ak) ezagutaraztea, iraunkortasunak batzen dituen gaien aniztasuna ulertzeko.
- Gizakiak bere inguruan duen eraginaz ohartzea, gure ekintzen inguruko hausnarketak bultzatzeko.
- Talde lana sustatzea, arazo orokorrak konpontzeko tresna gisa.

Curriculumaren zehaztapenak

NATURA, GIZARTE ETA KULTURA INGURUNEAREN EZAGUTZA

FUNTZ. KONP	DESKRIPTOREAK	KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO IRIZPIDEAK	GINARRIZKO JAKINTZAK
HKK	1,3	5. Natura-, gizarte- eta kultura-inguruneke elementu edo sistemen ezaugarriak identifikatzea eta aztertzea, eta horien antolamendua eta propietateak deskribatzea, eta haien arteko harremanak ezartzea, kultura- eta natura-ondarearen balioa ezagutzeko eta hura kontserbatzeko eta hobetzeko ekintzei ekiteko, erabilera arduratsu eta iraunkor baten bidez.	5.1. Natura-, gizarte- eta kultura inguruneke elementuen ezaugarriak, antolamendua eta propietateak identifikatzea, ikerketa-metodologiaren bidez eta tresna eta prozesu egokiak erabiliz. 5.2. Natura-, gizarte- eta kultura inguruneke elementuen arteko konexio errazak identifikatzea, eta ezartzen diren harremanak ulertzea. 5.4. Natura- eta kultura-ondarea balioestea eta babestea, guztien ondasuntzat jotzea, ondare horretaz gozatzeko errespetuzko jokabideak hartzea eta ondare hori kontserbatzeko eta hobetzeko ekintzak proposatzea.	A. Kultura zientifikoa 2. Bizitza gure planetan: <ul style="list-style-type: none"> Naturaren erresumak ikuspegi orokor eta integratu batetik, ekosistemen ezaugarrien azterketa eta analisia oinarri hartuta. Elementuen eta baliabideen arteko oreka. Euskal Herriko ekosistemak. Gizakiak ekosistemekin duen harremana (hurbiltasunetik globaltasunera) gizartearen beharrak asetzeko. Gure planetako baliabide naturalen erabilera egokiak eta txarrak eta horien ondorioak. Biodibertsitatearen zeregina biosferaren orekan. Animalien berezko ezaugarriak, ingurunera egokitzeko duten ahalmenarekin lotutako azpitaldeetan sailkatzeko eta bereizteko aukera ematen dutenak: energia lortzea, ingurunearekiko harremana eta espeziearen betikotzea Landareen berezko ezaugarriak, ingurunera egokitzeko duten ahalmenaren arabera sailkatzeko aukera ematen dutenak: energia lortzea, ingurunearekiko harremana eta espeziearen betikotzea. C. Gizarteak eta lurraldeak 2. Gizarteak denboran zehar <ul style="list-style-type: none"> Natura- eta kultura-ondarea. Natura-gune eta kultura-gune babestuak eta horien kokapena Euskal Autonomia Erkidegoan eta Euskal Herrian. Horien erabilera, zaintza eta kontserbazioa.
KE	1,2			
STEM	1,2,4,5,6			
KD	1			
KPSII	4			
HK	1,4			
EK	1			
KAKK	1,2			

FUNTZ. KONP	DESKRIPTOREAK	KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
HKK KE STEM KD KPSII HK EK KAKK	1,2,3,5 1,2,3 1,2,5,6 2,3,5 4 1,2,3,4 1,2,3 1	6. Gizakiak ingurunean egiten duen esku-hartzearen kausak eta ondorioak kritikoki aztertzea, maila soziala, ekonomikoa, kulturala, teknologikoa eta ekologikoa integratuz eta pertsonen eta planetaren errespetuarekin, zaintzarekin eta babesarekin kontsekuenteak diren ohitura iraunkorrak praktikan jarri, arazoei aurre egiteko, konponbideak bilatzeko eta konponbidean banaka eta elkarlanean jarduteko gaitasuna garatzeko.	<p>6.1. Pertsonen bizitzaren eta inguruneko elementu eta baliabideen gaineko haien ekintzen arteko erlazioa kritikoki aztertzea, giza ekintzak ingurunean eragiten dituen aldaketa positiboek eta negatiboek jabetuta eta bitziza bere forma desberdinetan errespetatuta.</p> <p>6.2. Planeta, pertsonak eta ingurunea zaintzeko, babesteko eta errespetatzeko ohitura jasangarri egokiak praktikan jartzea.</p> <p>6.3. Inguruneko arazo ekosozialak antzematea, ondorio kaltegarrienak dituztenak saihesten lagun dezaketen ekintzak modu kooperatiboan proposatuta.</p>	<p>A. Kultura zientifikoa</p> <p>2. Bitziza gure planetan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Biodibertsitatea. Biodibertsitatearen zeregina biosferaren orekan. – Biodibertsitatea mehatxatzen duten faktoreak (habitatak suntsitzea, espezie inbaditzaileak, klima-aldaketa, kutsadura, baliabideak gehiegi ustiatzea...). <p>C. Gizarteak eta lurraldeak</p> <p>4. Kontzientzia ekosoziala</p> <ul style="list-style-type: none"> – Krisi ekosozial globala. Giza ekintza: klima-aldaketaren kausa eta ondorioei eta horiek inguruneko paisaietan duten inpaktuari buruzko sarrera. Arintze-neurriak. Naturaren kontserbazioa eta babesa. – Ekosistema naturalen eraldaketa eta degradazioa. – Giza ekintzen ondoriozko erantzukizun ekosoziala. Erantzukizun indibidualak eta kolektiboak. Animaliekiko tratu txarra eta horren prebentzioa. – Bizi-ohitura jasangarriak. Kontsumo arduratsua, uraren eta energiaren erabilera, mugikortasun jasangarria eta hondakinen kudeaketa.
HKK KE KD KPSII HK KAKK	1,2,5 1,3 1,2,3 3 1,2,3 1,2	8. Aniztasuna eta genero-berdintasuna onartzea eta baloratzea, pertsona guztiekiko enpatia eta errespetua erakutsita, gai etikoei buruz modu kritikoan hausnartuta, etengabe eraldatzen ari den gizarte baten ongizate indibidual eta kolektiboan laguntzeko eta Europan bizikidetzak baketsua eta errespetuzkoa lortzeko.	<p>8.2. Genero-berdintasuna, ikuspegi ez-estereotipatua eta jokabide ez-sexistak sustatuko dituzten ekintzak positiboki baloratzea, eta historian zehar izandako eredu positiboak antzematea.</p>	<p>C. Gizarteak eta lurraldeak</p> <p>1. Egungo munduaren erronkak</p> <ul style="list-style-type: none"> – Genero-berdintasuna eta jokabide ez-sexistak. Estereotipoak eta rola kritikatzeko hainbat esparrutan: akademikoa, profesionala, soziala eta kulturala. Pertsona guztien arteko egiazko berdintasunerako ekintzak.

Ikuspegi ekosoziala

IKASKUNTZA EKOSOZIALA

- * 1. Giza ekodependentzia barneratzea. Bizitzaren sarearen parte garela ohartzea.
- * 6. Bizi dugun zibilizazio-krisia onartzea.

EBALUAZIO IRIZPIDE EKOSOZIALAK

- * Azaldu nola sortzen duten izaki bizidunak lurzorua, nola garbitzen duten ura eta nola garbitzen duten airea. Horrek gure biziraupenerako duen garrantzia ezagutzea.
- * Gizakiak gainerako izaki bizidunak behar dituela adieraztea / Gizakiak gainerako izaki bizidunak behar ez dituela ez adieraztea.
- * Krisi ekologiko eta sozialerako irtenbideak abian jartzearen garrantzia adieraztea.
- * Klima-aldaketa, energia eta material-krisia eta biodibertsitate-galera inpaktu sozialak dituzten arazo gisa identifikatzea.

OINARRIZKO JAKINTZA EKOSOZIALAK

- * Ekodependentzia kontzeptua. Gizakiak bere beharrak modu autonomoan asetzeko ezintasuna, naturaren baliabiderik gabe.
- * Ekodependentzia ikusezina (ekodependentzia dugun eguneroko bizitzako alderdiak).
- * Klima-aldaketa, energia- eta material-krisia eta biodibertsitatearen galera, inpaktu sozialak dituzten arazo gisa.
- * Ekintza indibidualaren eta kolektiboaren garrantzia.

Euskal Autonomia Erkidegoko curriculumaren konpetentzia esparruarekin lotura zuzena izateaz gain, dimentsio ekosoziala indartu nahi izan dugu gure ikas esperientzietan. Horretarako, FUHEMek (Fundación Benéfico-Social Hogar del Empleado) proposatutako ikaskuntza ekosozialak ere sartu dira modu osagarrian. Begirada ekosozialaren integrazioan erreferentea da FUHEM.

Metodologia

ESTRATEGIA

Zereginetan oinarritutako ikaskuntza
Gogoetan oinarritutako ikaskuntza
Gamifikazioa
Beste batzuk

ESTRATEGIA EKOSOZIALAK

Ikuspegi sozioafektiboa
Ekintzarako ikaskuntza
Ikaskuntza aktiboa

TEKNIKAK

OHIKOAK:
Ikus-entzunezkoak
Txoko edo ingurunezkoak
Solasaldia
Entzute kolektiboa
Azalpenak talde handietan
Beste batzuk

EZOHIKOAK:
Beste batzuk:
Ingurumen zentroa

